

ANALIZA OZLJEDA NA RADU U DJELATNOSTI UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA OD 2015. DO 2019. GODINE

Sarvaš, Vanesa

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac
University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:048245>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-31**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied
Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Stručni studij Sigurnosti i zaštite

Vanesa Sarvaš

**ANALIZA OZLJEDA NA RADU U
DJELATNOSTI UMJETNOST, ZABAVA I
REKREACIJA OD 2015. DO 2019. GODINE**

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2021.

Karlovac University of Applied Sciences
Safety and Protection Department
Professional undergraduate study of Safety and Protection

Vanesa Sarvaš

**ANALYSIS OF OCCUPATIONAL INJURIES IN
THE ARTS, ENTERTAINMENT AND
RECREATION ACTIVITIES FROM 2015 TO 2019**

FINAL PAPER

Karlovac, 2021.

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Stručni studij Sigurnosti i zaštite

Vanesa Sarvaš

**ANALIZA OZLJEDA NA RADU U
DJELATNOSTI UMJETNOST, ZABAVA I
REKREACIJA OD 2015. DO 2019.**

ZAVRŠNI RAD

Mentor: Ivan Štedul, v.pred

Karlovac, 2021.

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
KARLOVAC UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
 Trg J.J.Strossmayera 9
 HR-47000, Karlovac, Croatia
 Tel. +385 - (0)47 - 843 - 510
 Fax. +385 - (0)47 - 843 - 579

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU

Stručni/specijalistički studij: Stručni studij sigurnosti i zaštite

Usmjerenje: Zaštita od požara

Karlovac, 2021.

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA

Student: Vanesa Sarvaš

Matični broj: 0415617001

Naslov: Analiza ozljeda na radu u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija od 2015. do 2019.

Opis zadatka:

Prikupiti i analizirati podatke o ozljedama na radu u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija u razdoblju od 2015. do 2019. godine.

Zadatak zadan:	Rok predaje rada:	Predviđeni datum obrane:
03/2021.	05/2021.	07/2021.

Mentor:
 Ivan Štedul, v.pred.

Predsjednik ispitnog povjerenstva:
 Marin Maras

PREDGOVOR

Ovim putem se želim posebno zahvaliti svojim roditeljima, obitelji i prijateljima na velikoj podršci i razumijevanju za vrijeme studija Sigurnosti i zaštite.

Također želim zahvaliti svom mentoru Ivanu Štedulu, v.pred. na ukazanom povjerenju i pomoći prilikom pisanja ovog završnog rada kao i svim profesorima na Veleučilištu u Karlovcu, posebno profesorima iz odjela Sigurnosti i zaštita.

SAŽETAK

U ovom završnom radu cilj je bio prikupiti i statističkom analizom obraditi podatke o ozljedama na radu u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija u razdoblju od 2015. do 2019. godine.

Ova djelatnost odabrana je iz razloga što većina ljudi smatra kako su ozljede u ovoj vrsti djelatnosti skoro pa zanemarive u odnosu na druge djelatnosti u Republici Hrvatskoj.

Neke od kategorija koje je obuhvatila analiza ozljeda na radu u navedenoj djelatnosti su ozljede prema karakteristikama radnika, prema vrsti ozljeda koje su nastale i prema težini istih, prema osposobljenosti radnika za rad na siguran način.

KLJUČNE RIJEČI: zaštita na radu, ozljede, umjetnost, zabava, rekreacija

SUMMARY

In this final paper, the aim was to collect and statistically analyze data on injuries at work in the arts, entertainment and recreation in the period from 2015 to 2019. This activity was chosen because most people believe that injuries in this type of activity are almost negligible compared to other activities in the Republic of Croatia. Some of the categories covered by the analysis of injuries at work in this activity are injuries according to the characteristics of workers, according to the type of injuries that occurred and their severity, according to the ability of workers to work safely.

KEY WORDS: occupational safety, injuries, art, entertainment, recreation

SADRŽAJ

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA	1
PREDGOVOR	2
SAŽETAK	3
SUMMARY	4
1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada	2
1.2. Metodologija izrade rada	2
2. Zaštita na radu u promatranom području djelatnosti umjetnosti, zabave i rekreacije	3
3. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija od 2015. do 2019.	5
3.1. Ozljede na radu od 2015. do 2019.	5
3.2. Ozljede prema mjestu nastanka	6
3.3. Stopa ozljeda na radu na 1000 radnika	7
3.4. Usporedba stope ozljeda na 1000 radnika u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija i stope ukupnog broja ozljeda na 1000 radnika u svim djelatnostima u Republici Hrvatskoj	8
3.5. Ozljede na radu prema županijama	9
3.6. Ozljede na radu prema karakteristikama radnika	9
3.7. Ukupan broj zaposlenih žena i muškaraca, ozljede na radu i stopa ozljeda na radu na 1000 radnika prema spolu u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija	10
3.8. Ozljede na mjestu rada prema starosti radnika	11
3.9. Vrste ozljeda	12
3.10. Usporedba stope ozljeda na radu na 1000 radnika i broja ozljeda od šoka u 2015. godinu prema navedenim djelatnostima	13
3.11. Djelatnosti s najvećim broje ozljeda od šoka u 2015. godini	14
3.12. Ozljede na radu na mjestu rada prema težini ozljede	15
3.13. Korištenje OZS	16
3.14. Prikaz ozljeda na radu prema osposobljenosti radnika	17
3.15. Prijavljene ozljede na radu u djelatnosti umjetnosti, zabavi i rekreaciji po odjeljcima	18
5. ZAKLJUČAK	19
6. LITERATURA	20
7. POPIS PRILOGA	21
7.1. Popis tablica	21
7.2. Popis grafikona	22

1.UVOD

Naglasak u ovom završnom radu bio je na prikazivanju i uspoređivanju ozljeda na radu u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija od 2015. do 2019. godine.

U ovoj djelatnosti prosječna osposobljenost radnika unutar ovih pet godina je 90,96% dok je korištenje osobnih zaštitnih sredstava 51,92%. Iz ovog podatka može se zaključiti da bez obzira na dobru osposobljenost radnika za rad na siguran način u ovoj djelatnosti, zbog nedovoljnog korištenja OZS-a se događaju ozljede na radu .

Broj ozljeda na radu jedan je od glavnih pokazatelja kvalitetne organizacije zaštite na radu. Svrha zaštite na radu je probati osigurati u što većem postotku sigurne radne uvjete na radnom mjestu kako bi se što više smanjile opasnosti za zdravlje i život radnika. To se postiže korištenjem skupa tehničkih, zdravstvenih i pravnih djelatnosti pomoću kojih se otkrivaju i uklanjaju opasnosti, te se tako unapređuje i poboljšava zaštita zdravlja radnika na radu.

Naravno da bi zaštita na radu bila što efikasnija bitno je da svi zaposlenici poštuju odredbe zaštite na radu i rade po postavljenim uvjetima. Ne postoji niti jedno radno mjesto koje je u potpunosti sigurno ,te je bitno da svako poduzeće ima dobro razvijenu zaštitu na radu, kako bi se mogle smanjiti ozljede na radu i ukloniti opasnosti.

Vrste ozljede na radu koje se najčešće događaju u ovoj djelatnosti su iščašenja, uganuća i nategnuća koji su posljedice iznenadne promjene položaja tijela ili naglo opterećenje tijela, te ozljede se najčešće događaju kod plesača.

1.1.Predmet i cilj rada

Cilj ovog rada je prikupiti i analizirati statističke podatke u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija od 2015. godine do 2019. godine u kategorijama : ozljede na radu od 2015. do 2019. godine, ozljede prema mjestu nastanka, ozljede po županijama, ozljede prema karakteristikama ozlijeđenih radnika, ozljede prema starosti radnika, ozljede prema vrsti i težini ozljeda, te ozljede prema osposobljenosti radnika i korištenju OZS-a.

U teorijskom dijelu rada objašnjeni su pojmovi zaštite na radu , te poslovi koji su najveći izvor opasnosti u ovoj djelatnosti.

1.2. Metodologija izrade rada

Podaci o zaštiti na radu ,ozljedama i opasnostima prikupljeni su pregledom znanstvenih i stručnih literatura, te internetskih izvora. Statistički podaci prikupljeni su sa stranice Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu (HZZZSR), te su poslužili za uspješnu analizu i usporedbu ozljeda na radu u navedenoj djelatnosti od 2015.-2019. godine.

2.Zaštita na radu u promatranom području djelatnosti umjetnosti, zabave i rekreacije

Zbog toga što ovo područje obuhvaća veliki raspon djelatnosti obuhvaćeno je i više potencijalnih mjesta za opasnosti ozljeda na radu.

Odjeljci u kojima se događa većina ozljeda u ovoj djelatnosti su : kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti, te sportske djelatnosti te zabavne i rekreacijske djelatnosti.

U odjeljak kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti pripadaju priprema i izvedba kazališnih predstava ,koncerata i plesnih ansambala. Tijekom izvedba može doći do različitih ozljeda, neke od njih su iščašenja, prijeloma kostiju i šokovi (koji se u ovom slučaju najviše događaju zbog straha od nastupa).

Jedan od rizičnih čimbenika kod izvođača, u ovom slučaju najviše plesača, je vrsta poda. Ukoliko pod nije prilagođen vrsti plesa povećava se mogućnost ozljede. Najčešće ozljede su iščašenja i uganuća zglobova do kojih dolazi kada se izvođač spotakne i posklizne. Kako bi se spriječile ozljede mjesto nastupa mora zadovoljavati sve sigurnosne uvjete koje nalaže zaštita na radu .

Jedna od vrsta ozljeda koja se često događa kod izvođača na sceni je šok. Puno je faktora koji mogu uzrokovati šok. Neki od njih su stres od socijalnog pritiska, strah od nastupa, umor, pritisak i agresivnost trenera. Mnogo izvođača skriva svoje ozljede kako ne bi izgubili mjesto u grupi. Trpeći bol dolaze do još većeg stresa, te nastaju poremećaji u prehranbenim navikama (bulimija,anoreksija) i depresija. Zbog oslabljenosti tijela i fizičkog prenaprezanja nastaju nove još ozbiljnije ozljede, najčešće ozljede su onda ozljede mišića potkoljenice i stres fraktura stopala, te novi traumatski šokovi.

Djelatnost scenskih radnika i majstora rasvjete također pripadaju ovom odjeljku. Tijekom slaganja scene može doći do ozbiljnih ozljeda zbog nepažnje ili ne korištenja OZS-a, neke od ozljeda su prijelomi kostiju ili traumatske amputacije.

Kako bi se u što većem postotku spriječile ovakve ozljede radnici trebaju biti dobro obučeni za poslove koje će izvoditi, te bi pod obavezno trebali nositi osobna zaštitna sredstva koja im je odredila zaštita na radu. Zaštitna sredstva koja bi trebali nositi scenski radnici su sredstva za zaštitu tijela to jest radno odijelo i sredstva za zaštitu ruku to jest rukavice.

U odjeljak sportske djelatnosti te zabavne i rekreacijske djelatnosti pripadaju rad sportskih objekata, sudjelovanje sportskih klubova ili ekipi na sportskim natjecanjima. Tijekom sudjelovanja u sportskim događajima može doći do uganuća ligamenata ili tijekom pada do potresa mozga.

U ovoj kategoriji od zaštitnih sredstava se najčešće koriste rukavice koje štite od mehaničkih ozljeda. Ono što najviše smanjuje mogućnost sportaša od ozljeda su dobra pripremljenost to jest korištenjem pravilne tehnike, te korištenje odgovarajuće obuće i odjeće.

Zanimljivo je da se 2016. godine u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija najveći broj ozljeda na radu dogodio u ponedjeljak njih 48 od sveukupno 258, a srijedom su bile najčešće ozljede na mjestu rada njih 37 od sveukupno 198. Svake godine najviše prijavljenih ozljeda na mjestu rada dogodilo se kod poslodavca koji ima više od 500 zaposlenika.

3. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija od 2015. do 2019.

3.1. Ozljede na radu od 2015. do 2019.

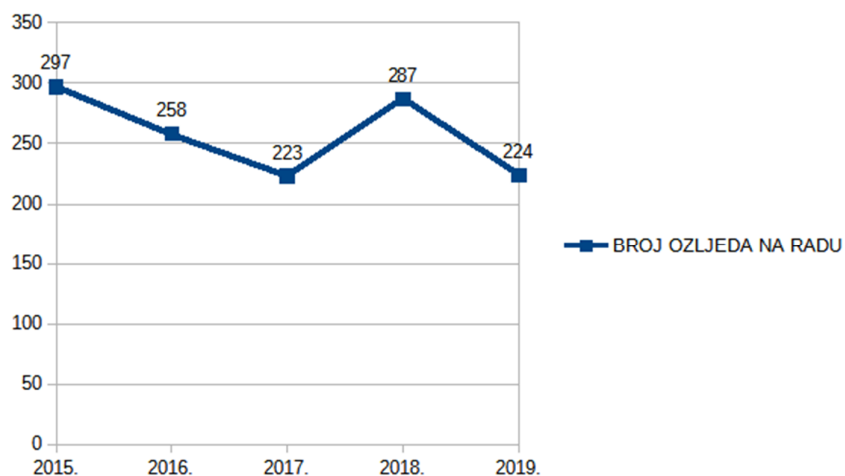
U ovom poglavlju analizirane su ozljede na radu u djelatnosti - Umjetnost, zabava i rekreacija u razdoblju od 2015. do 2019. godine .

Tablica br.1. Ozljede na radu od 2015. do 2019.

GODINA	BROJ OZLJEDA NA RADU
2015.	297
2016.	258
2017.	223
2018.	287
2019.	244

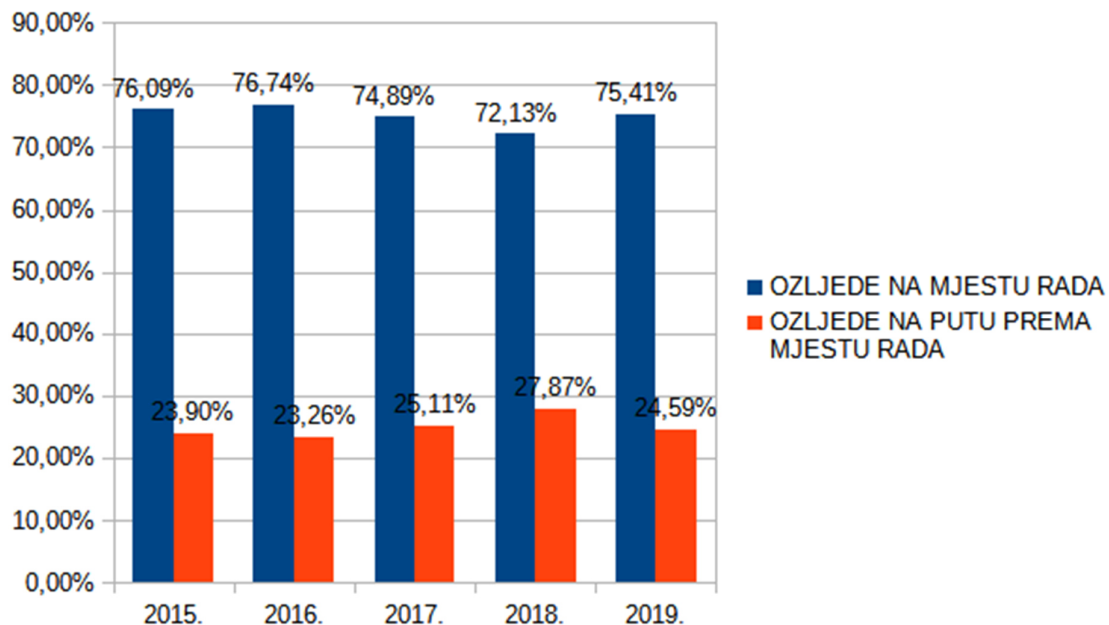
Prema podacima iz HZZZSR u ovih pet godina koje su promatrane vidljivo je da se najveći broj ozljeda na radu dogodilo 2015., zatim je vidljiv pad iduće dvije godine i onda 2018. naglo povećanje i 2019. se opet broj ozljeda smanjio.

Grafikon br.1. Ozljede na radu od 2015. do 2019.

3.2. Ozljeđe prema mjestu nastanka

Grafikon br.2. Ozljeđe prema mjestu nastanka

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika 2015. godine 76,09% je ozlijeđeno na mjestu rada, a 23,90% na putu. 2016. godine od ukupnog broja ozlijeđenih radnika 76,74% je ozlijeđeno na mjestu rada, a 23,26% na putu. Od ukupnog broja ozlijeđenih u 2017. godini njih 74,89% je ozlijeđeno na mjestu rada, a 25,11% na putu. 2018. godinu obilježio je rast ozljeda na radu, pa je tako 72,13% ozlijeđeno na mjestu rada, a 27,87% na putu. U 2019. godini je bilo 75,41% ozljeda na mjestu rada i 24,59% na putu. Prosjek ozljeda na mjestu rada u ovih pet godina je 75,05%, a na putu 24,95% prema tome može se zaključiti da je svake godine približno 3/4 radnika ozljedi na mjestu rada, a 1/4 na putu prema mjestu rada.

3.3. Stopa ozljeda na radu na 1000 radnika

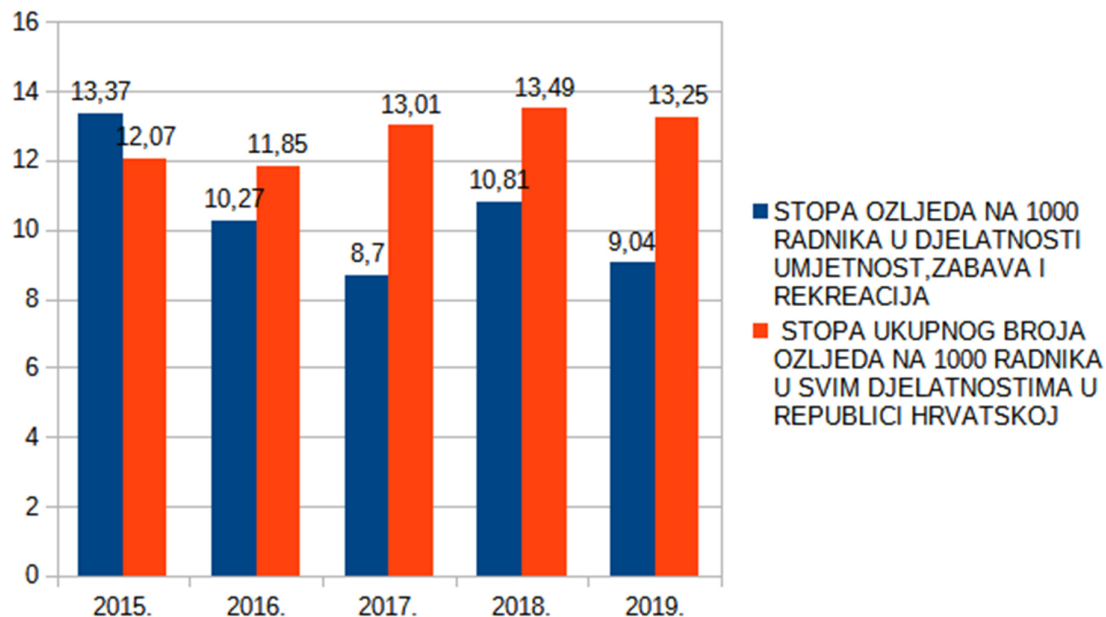
Tablica br.2. Stopa ozljeda na 1000 radnika u djelatnosti – Umjetnost, zabava i rekreacija

Godina	Broj zaposlenih	ONR ukupno	Stopa ozljeda na 1000 radnika
2015.	22221	297	13,37
2016.	25111	258	10,27
2017.	25631	223	8,70
2018.	26550	287	10,81
2019.	26999	244	9,04

Gledajući podatke u ovih pet godina vidimo da je u 2015. godine bilo najmanje zaposlenih radnika ,a stopa ozljeda na 1000 radnika bila je najviša. Broj zaposlenika povećao se 2016. godine za 2890, 2017. za još 520, 2018. za 919 i 2019. za 449 zaposlenika. Stopa ozljeda na 1000 radnika 2016. i 2017. godine se smanjivala , 2018. se povećala zatim se 2019. godine opet smanjuju .

3.4. Usporedba stope ozljeda na 1000 radnika u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija i stope ukupnog broja ozljeda na 1000 radnika u svim djelatnostima u Republici Hrvatskoj

Grafikon br.3. Usporedba stope ozljeda na 1000 radnika u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija i stope ukupnog broja ozljeda na 1000 radnika u svim djelatnostima u Republici Hrvatskoj

U usporedbi stope ozljeda na 1000 radnika u ovoj djelatnosti i stope ozljeda u svim djelatnostima u Republici Hrvatskoj vidi se da je samo 2015. godine stopa ove djelatnosti bila viša od stope svih ostalih djelatnosti, tada je djelatnost umjetnost, zabava i rekreacija bila na osmom mjestu. Ostalih godina stopa ove djelatnosti bila je manja od stope ukupnog broja ozljeda na radu na 1000 radnika u svim djelatnostima u Republici Hrvatskoj. Tako je 2016. bila na 12. mjestu, 2017. na 14. mjestu, 2018. opet na 12. mjestu i 2019. ponovno na 14. mjestu.

3.5. Ozljeđe na radu prema Źupanijama

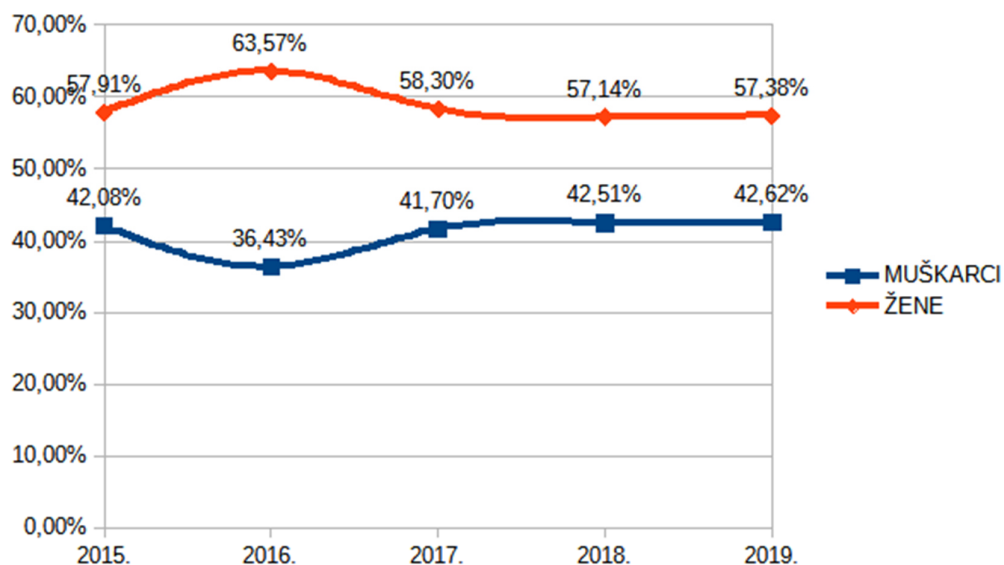
Tablica br.3. Najveći broj ozljeda u Źupanijama

Godina	Źupanija	Broj ozljeda
2015.	Grad Zagreb	138
2016.	Grad Zagreb	108
2017.	Grad Zagreb	90
2018.	Grad Zagreb	115
2019.	Grad Zagreb	82

Grad Zagreb vodi po broju ozljeda na radu u ovoj djelatnosti u svih pet godina što je jasno vidljivo iz tablice.

3.6. Ozljeđe na radu prema karakteristikama radnika

Grafikon br.4. Ozljeđe radnika prema spolu

U svih pet godina Źene imaju više ozljeda na radu u ovoj djelatnosti od muškaraca kao što je vidljivo iz grafa.

3.7. Ukupan broj zaposlenih žena i muškaraca, ozljede na radu i stopa ozljeda na radu na 1000 radnika prema spolu u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija

Tablica br.4. Prikaz zaposlenih žena i muškaraca, ozljeda na radu i stope ozljede na radu na 1000 radnika prema spolu

Godina	2015.	2016.	2017.
ZAPOSLENE ŽENE	12043	13088	13291
ZAPOSLENI MUŠKARCI	9955	9909	10388
OZLJEDA NA RADU ŽENE	172	164	130
OZLJEDA NA RADU MUŠKARCI	125	94	93
STOPA OZLJEDA NA 1000 RADNIKA – ŽENE	14,28	12,53	9,78
STOPA OZLJEDA NA 1000 RADNIKA – MUŠKARCI	12,56	9,49	8,96

Promatrajući ove tri godine vidljivo je da se broj zaposlenih žena od 2015. do 2017. godine povećao za 1248 , a broj zaposlenih muškaraca za 433. Broj novo zaposlenih žena u tri godine je skoro pa tri puta veći nego novo zaposlenih muškaraca. Također, vidljivo je da se žene više ozljeđuju od muškarca. Premda je broj zaposlenih žena veći od broja zaposlenih muškarca vidimo da je stopa ozljeda na 1000 radnika veća kod žena nego kod muškaraca.

3.8. Ozljeđe na mjestu rada prema starosti radnika

Tablica br .5. Ozljeđe na mjestu rada prema starosti radnika

Starost radnika	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
18 – 30	50	29	36	34	53
31 – 40	59	56	37	61	32
41 – 50	51	56	36	44	41
51 – 60	55	44	48	52	53
60+	11	13	10	14	5
Sveukupno:	226	198	167	205	184

2015. godine najviše ozlijeđenih radnika imalo je između 31-40 godina. U 2016. bilo ih je podjednako ozlijeđenih radnika u životnoj dobi od 31-40 i 41-50 godina. U 2017. godine najviše ozlijeđenih radnika imalo je između 51-60 godina, a 2018. najviše ih je imalo između 31-40. U 2019. bilježi se podjednaki broj ozlijeđenih radnika u životnoj dobi od 18-30 i od 51-60 godina.

3.9. Vrste ozljeda

Tablica br.6. Prikaz vrsta ozljeda na radu

Vrsta ozljede	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Rane i površinske ozljede	33	42	39	37	44
Prijelomi kostiju	27	29	25	38	34
Iščašenja, uganuća i nategnuća	76	68	48	67	55
Traumatska amputacija	1	1	4	0	1
Potres mozga, unutarnje ozljede	8	6	5	4	8
Opekline i smrzotine	6	9	6	1	2
Trovanja i infekcije	1	16	1	2	1
Šok	47	22	21	23	18
Višestruke ozljede	30	5	4	26	2

U ovoj djelatnosti kroz promatrano petogodišnje razdoblje najviše je bilo ozljeda iščašenja ,uganuća i nategnuća njih 314 sveukupno. Zatim slijede rane i površinske ozljede njih 195, te prijelomi kostiju njih 153. Najmanje je ozljeda traumatskih amputacija njih 7 u navedenih pet godina, zatim slijede trovanja i infekcije njih 21, te ozljeda opeklina i smrzotina njih sveukupno 24. Iz danih podataka vidi se kako u ovoj djelatnosti najviše događaju ozljede koje nisu toliko opasne za zdravlje i život radnika.

3.10. Usporedba stope ozljeda na radu na 1000 radnika i broja ozljeda od šoka u 2015. godinu prema navedenim djelatnostima

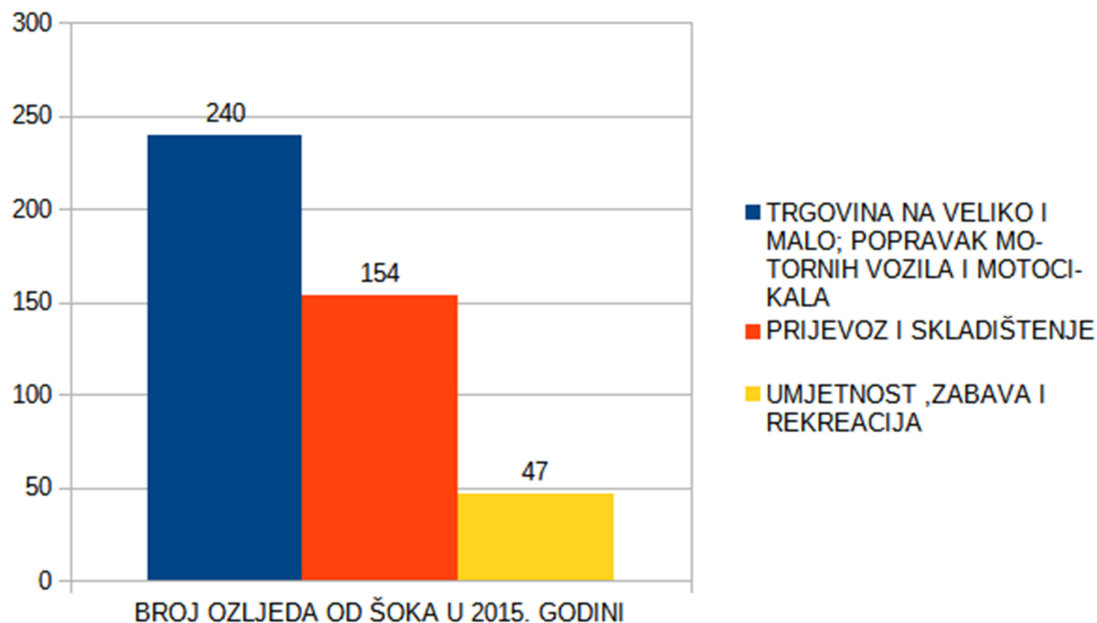
Tablica br.7. Usporedba stope ozljeda na radu na 1000 radnika i broja ozljeda od šoka u 2015. godini

DJELATNOSTI	STOPA OZLJEDA NA RADU NA 1000 RADNIKA U 2015.	BROJ OZLJEDA- ŠOKA U 2015.
OPSKRBA VODOM	24,12	2
ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I SOCIJALNA SKRB	17,54	28
PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	15,8	154
UMJETNOST,ZABAVA I REKREACIJA	13,37	47

U usporedbi djelatnosti u kojima je bila najviša stopa ozljeda na radu na 1000 radnika i stope ozljede na radu na 1000 radnika u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija vidljivo je da su najvišu stopu ozljeda na radu imale djelatnosti opskrba vodom, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, te prijevoz i skladištenje, dok se djelatnost umjetnost, zabava i rekreacija te godine nalazila na osmom mjestu. S obzirom na mjesto na kojem se ova djelatnost nalazi ima vrlo visoki broj ozljeda od šoka. Jedina djelatnost koja ima veći broj stope ozljede na radu na 1000 radnika i broj ozljeda od šoka je prijevoz i skladištenje.

3.11. Djelatnosti s najvećim broje ozljeda od šoka u 2015.godini

Grafikon br.5. Djelatnosti s najvećim brojem ozljeda šoka u 2015. godini

U 2015. godini najveći broj ozljeda od šoka imala je djelatnost trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala čak 240 ozljeda od šoka, zatim slijedi djelatnost prijevoz i skladištenje sa 154 ozljede od šoka, te je na trećem mjestu djelatnost umjetnost, zabava i rekreacija sa 47 ozlijeđenih radnika od šoka.

Iz ovih podataka može se zaključiti da je u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija visoki broj ozljeda od šoka. Šok je opći poremećaj u kojem organizam kao cjelina na svaku težu ozljedu reagira stanjem poremećene cirkulacije krvi koja je opasna za život. Takve ozljede najčešće nastaju zbog prijetnji, agresivnosti i stresa kojemu su izloženi radnici ove djelatnosti, najčešće su to izvođači na pozornici.

3.12. Ozljede na radu na mjestu rada prema težini ozljede

Ukupan broja ozlijeđenih radnika na mjestu rada u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija od 2015. do 2019. godine bio je 975. Od kojih su 835 bile lake ozljede, 138 težih ozljeda ,1 smrtnih i 1 skupna ozljeda.

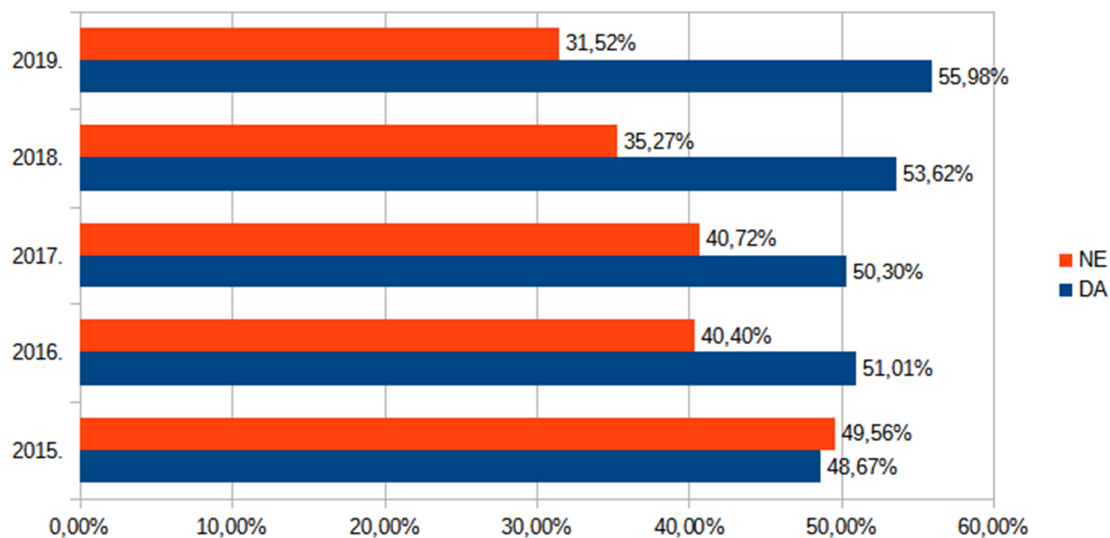
Tablica br.8. Ozljede na mjestu rada prema težini ozljede

Težina ozljede	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Lake	89,82%	89,39%	77,25%	79,71%	87,50%
Teške	9,73%	10,10%	22,16%	17,87%	11,96%
Smrtne	0,44%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Nema podataka	0,00%	0,00%	0,60%	0,48%	0,54%
Skupna ozljeda	0,00%	0,51%	0,00%	0,00%	0,00%

Svake godine najviše je bilo lakih ozljeda prosječno u ovih pet godina 84,73% . To su ozljede koje ne ugrožavaju život radnika kao na primjer opekline, ogrebotine ili ozljede zglobova. Najveći postotak lakih ozljeda je bio 2016.godine 89,39%. Prosjek teških ozljeda u ovih pet godina je 14,36%, to su ozljede koje zahtijevaju hitnu medicinsku pomoć, ali radnicima nije ugrožen život. Na primjer ozljede glave, kralježnice, otvoreni prijelomi, opekline do 40% površine tijela. Najveći postotak teških ozljeda bio je 2017. godine 22,16%. U ovoj djelatnosti u pet godina bila je jedna smrtna i jedna skupna ozljeda. Skupna ozljeda je ozljeda 2 ili više radnika na istom radnom mjestu u približno isto vrijeme .

3.13. Korištenje OZS

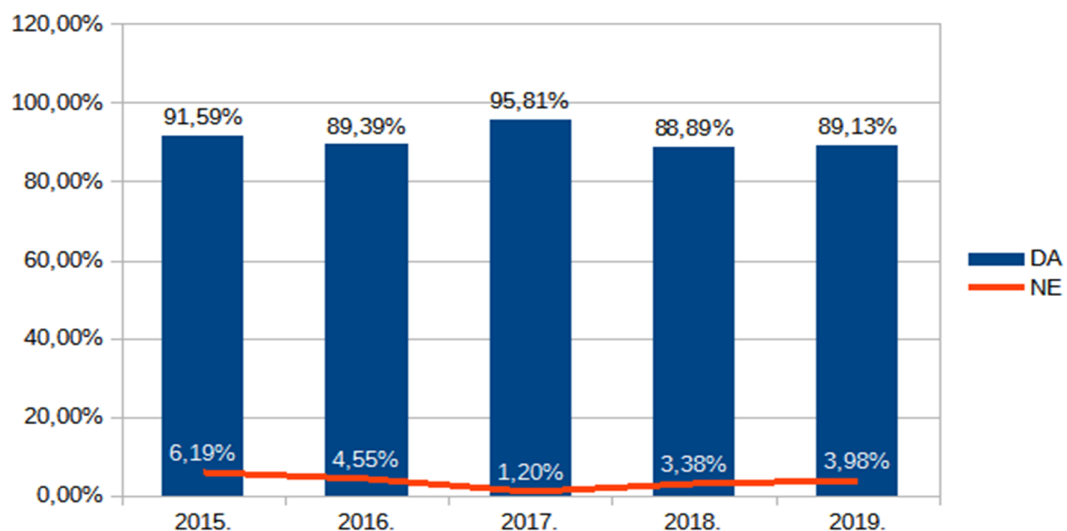
Grafikon br.6. Korištenje OZS-a

Promatrajući ove podatke vidljivo je da korištenje OZS-a u ovoj djelatnosti nije dovoljno dobro. 2015. godine bilo je više radnika koji za vrijeme ozljede nisu koristili osobna zaštitna sredstva nego onih koji jesu. 2017. i 2016. godine smanjio se broj radnika koji nisu koristili OZS za 9% u vrijeme ozljede na radu, 2018. se smanjio za još 5,45% i 2019. za još 3,75%. Bez obzira što se povećava broj radnika koji koriste osobna zaštitna sredstva još uvijek veliki broj radnika ih ne koristi te time izlažu svoje zdravlje i život opasnostima koje se mogu dogoditi tijekom obavljanja posla.

3.14. Prikaz ozljeda na radu prema osposobljenosti radnika

Grafikon br.7. Prikaz ozljeda na radu prema osposobljenostima radnika

Prosjek osposobljenosti radnika za rad na siguran način unutar ovih pet godina je 90,98%. 2015. godine bio je najveći postotak radnika koji nisu bili osposobljeni za rad u trenutku ozljede njih 6,19%, sljedeće dvije godine taj broj se smanjivao, dok se 2018. i 2019. povećao na 3,38% i 3,98%. Osposobljenost radnika u djelatnosti umjetnost ,zabava i rekreacija je jako dobro što se može vidjeti iz grafa.

3.15. Prijavljene ozljede na radu u djelatnosti umjetnosti, zabavi i rekreaciji po odjeljcima

Djelatnost umjetnost, zabava i rekreacija dijeli se na četiri odjeljka :

1. Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti
2. Knjižnice, arhive, muzeje i ostale kulturne djelatnosti
3. Djelatnosti klađenja i kockanja
4. Sportske djelatnosti te zabavne i rekreacijske djelatnosti.

Tablica br.9. Prikaz prijavljenih ozljeda na radu u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija po odjeljcima

Ozljede na radu prema odjeljcima	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti	51	58	14	26	55
Knjižnice, arhivi, muzeji i ostale kulturne djelatnosti	90	72	33	34	33
Djelatnosti kockanja i klađenja	89	70	40	40	40
Sportske djelatnosti te zabavne i rekreacijske djelatnosti	67	58	22	35	27

Vidljivo je da je najviše ozlijeđenih bilo 2015. godine i to najviše u drugom odjeljku . Do 2019. godine ozljede u tom odjeljku su se najviše smanjile sa 90 na 33 ozljede. 2015. godine na drugom mjestu su ozljede u trećem odjeljku kojih je tada bilo 89. 2016. godine taj broj se smanjio za 19, a 2017. godine za još 30, te 2018. i 2019. godine broj je ostao isti kao 2017. Ozljede u prvom odjeljku variraju iz godine u godinu. 2016. ih je bilo najviše, 2017. su se naglo smanjile, a 2018. malo povećale i 2019. naglo povećale. Dok su se ozljede u sportskim djelatnostima od 2015. do 2019. godine smanjile sa 67 na 27 ozljeda.

5. ZAKLJUČAK

U razdoblju od 2015. do 2019. godine u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija dogodilo se sveukupno 1309 ozljeda na radu. Od toga oko 70% su bile lake ozljede. Unutar tih pet godina prosječan broj ozljeda koje su se dogodile na mjestu rada je 75%, a 25% ozljeda se dogodio na putu prema mjestu rada. U ovoj djelatnosti veći je broj žena koje se ozljeđuju nego muškaraca, postotak ozljeda na radu kod žena varira između 57% i 63%, dok je kod muškaraca između 36- 42%.

Najčešća vrsta ozljeda u ovoj djelatnosti su iščašenja, uganuća i nateguća kojih se u ovih pet godina dogodilo ukupno 314 puta, slijede rane i površinske ozljede kojih je bilo 195. Zatim slijedi ozljeda od šoka kojih je bilo unutar ovih pet godina 131 put. U 2015.godini u usporedbi sa svim drugim djelatnostima ova djelatnost nalazi se na trećem mjestu po broju ozljeda od šoka u Republici Hrvatskoj. Do šoka u ovoj djelatnosti dolazi najviše zbog straha od nastupa, stresa i socijalnog pritiska.

Ozljede mogu jako utjecati na kreativnost i stvaralačku sposobnost umjetnika. Kako bi se smanjile ozljede u ovoj djelatnosti bitna je stalna edukacija zaposlenih na opasnosti koje ih okružuju, te korištenje OZS-a i dobra psihička i fizička spremnost sportaša i izvođača.

6. LITERATURA

- [1] Zakon o zaštiti na radu – <https://www.zakon.hr/z/167/Zakon-o-za%C5%A1titi-na-radu>, pristupljeno: 15.04.2021.
- [2] Zakon o radu (NN93/14, 127/17, 98/19) <https://www.zakon.hr/z/307/Zakon-o-radu>, pristupljeno: 15.04.2021.
- [2] Bolf, I., Erceg, Z., Filipović-Baljak, R., Jukić, P. i Nemet, Z.: „Zaštita na radu“, Pučko otvoreno učilište, Zagreb, (1999.)
- [3] Državni zavod za statistiku - <https://www.dzs.hr>, pristupljeno: 17.04.2021.
- [4] Hrvatski zavod za javno zdravstvo – Služba za medicinu rada, <http://www.hzzzs.hr/>, pristupljeno: 21.04.2021.
- [5] Vučinić J.; Vučinić Z.: „Osobna zaštitna sredstva i oprema“, Veleučilište u Karlovcu, Karlovac, 2011.
- [6] Vukorepa, K.; Burger, A.: „Sigurnost i osnove zaštite na radu“, Kontrolburo, Zagreb, 2012.
- [7] Štedul, I. ; Maras, M. ; Lulić, S. : „Nedosljednosti u podacima o ozljedama na radu objavljenih na Eurostat-u (2018.) <https://www.bib.irb.hr/1045954> , pristupljeno 25.04.2021.

7. POPIS PRILOGA

7.1. Popis tablica

Tablica br.1. Ozljede na radu od 2015. do 2019.

Tablica br.2. Stopa ozljeda na 1000 radnika u djelatnosti – Umjetnost, zabava i rekreacija

Tablica br.3. Najveći broj ozljeda u županijama

Tablica br.4. Prikaz zaposlenih žena i muškaraca, ozljeda na radu i stope ozljede na radu na 1000 radnika prema spolu

Tablica br .5. Ozljede na mjestu rada prema starosti radnika

Tablica br.6. Prikaz vrsta ozljeda na radu

Tablica br.7. Usporedba stope ozljeda na radu na 1000 radnika i broja ozljeda od šoka u 2015. godini

Tablica br.8. Ozljede na mjestu rada prema težini ozljede

Tablica br.9. Prikaz prijavljenih ozljeda na radu u djelatnosti umjetnost,zabava i rekreacija po odjeljcima

7.2. Popis grafikona

Grafikon br.1. Ozljede na radu od 2015. do 2019.

Grafikon br.2. Ozljede prema mjestu nastanka

Grafikon br.3. Usporedba stope ozljeda na 1000 radnika u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija i stope ukupnog broja ozljeda na 1000 radnika u svim djelatnostima u Republici Hrvatskoj

Grafikon br.4. Ozljede radnika prema spolu

Grafikon br.5. Djelatnosti s najvećim brojem ozljeda šoka u 2015. godini

Grafikon br.6. Korištenje OZS-a

Grafikon br.7. Prikaz ozljeda na radu prema osposobljenostima radnika